UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Chronologiæ Veteris Testamenti Accvratvm Examen Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ Dicatvm

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

3. Vnde computandi sint anni 65. post quos Ephraim desiturus prædicitur c.7.v.8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-64340

Visual Library

QVAESTIO III.

Vnde hi 65. anni computandi ſint.

1. NOmine Ephraim intelligitur regnum Iſrael, ſiue 10. tribus, quæ relicto Roboamo Salomonis filio, primum regem ſibi elegerunt Ieroboam de tribu Ephraim. Euerſum eſt autem hoc regnum anno 6. Ezechiæ, quo *capta eſt Samaria, & tranſtulit rex Aſſyriorum Iſrael in Aſſyrios, collocauitque eos in Hala & Habor* &c. 4. Reg. 18. v. 10. & 11. Tunc Ephraim deſijt eſſe populus, vt fert communis ſententia. Quod longè ante Iſaiam prædixerat Amos cap. 5. verſ. 27. *Migrare vos faciam trans Damaſcum.* Et cap. 7. v. 11. Hæc dicit Amos: *In gladio morietur Ieroboam, & Iſrael captiuus migrabit de terra ſua.*

Non ab hoc vaticinio.

2. Iacto hoc fundamento, erigi nequit iſtorum 65. annorum Epocha eo tempore, quo hæc loquebatur Iſaias, regnante in Iudæa Achazo: hic enim non niſi ad annum regni 16. peruenit: adde ſexcennium Ezechiæ, mox ab Achazi obitu conſecutum & conſient 22. Itaque licet hoc Iſaiæ vaticinium, ad annum 1. Achaz referatur; inde tamen vſque ad excidium regni Iſraelis non vltra 22. annos colligemus.

Sed ab anno 25. Oziæ, quo hoc Amos prædixit.

3. S. Hieronymus in hunc Iſaiæ locum, ex Hebræorum traditione hos annos accerſit à vaticinio Amos, quo regni Iſraelis euerſionem denunciauit, q. d. ab eo tempore, quo Amos 10. tribuum abductionem prædixit, vſque ad rei denunciatæ euentũ, ſunt 65. anni, quibus euolutis *deſinet Ephraim eſſe populus*, hoc eſt, euertetur Iſraelis regnum, ab Ieroboamo Ephraimita quondam erectum. *Volunt autem* inquit S. Hieronymus, *fuiſſe vigeſimum quintum Oziæ, quando hæc acciderunt,* (nempe quoad prædictionem Amos) *cuius reliqui anni ſunt 27. Ozias enim regnauit annos quinquaginta duos, poſt eũ regnauit Ioathã filius eius annis 16. & huius filius Achaz annis alijs 16. poſt quem regnauit Ezechias, cuius ſexto imperij anno capta Samaria eſt, atque ita effici ſimul annos ſexaginta quinque.* Quam computationem cùm non refutet S. Doctor nec aliam afferat; approbare videtur. ſicut approbant, Haymo, S. Thomas, Procopius, Hugo, Cornelius: quibus aſſentior. Siquidem anno ante Chriſtum 724. aperio ſextum Ezechiæ. Adde 64. exurget annus ante Chriſtum 788, in quem incidit annus 2 , Oziæ. Si regnum Iſrael expirante anno 6. Ezechiæ interijt, hi 65. anni à vigeſimo quinto Oziæ excluſiuè cõputabuntur: ſi ineunte; incluſiuè. Sic ab hac ſupputatione non recedit Lyranus hic, dũ hunc annorum numerum à 26. Oziæ deducit, nempe terminis vtrimque incluſis.

Quorundam ratiocinia intricata.

4. Qui Achazo pauciores annos, quam 16. Chronologicos attribuunt, vel interregnum poſt Oziam non niſi vndecim annis definiunt, difficile ad communes rationes ſuos calculos reuocant, ſicut & Torniellus, qui ad an. m. 3248. horum 65. annorum Epocham ad calcem anni 23. Oziæ conſtituit. Salianus

P.
H. Phil
Chron
Vet: Test
A 1
17

vero ad an.m.3250.num.13. ait, non conſtare quidem ad quamp ſaias hiſce 65.annis deducendis reſpexerit, nec traditionem Hebræ re fidem: noſtram nihilominus ſententiam eſſe communem.

Interpretatio Sanctij. 5. Sanctius in cap.7.Iſaiæ num.18.cenſet Vatem non tam nume qui à prophetia Amos vſque ad Samariæ excidium decurrerunt, qu ab eadem prophetia, ad illum vſque articulum tranſacti ſunt, quo ne nebat, quaſi diceret: *cadet Samaria, ſicut 65. abhinc annis prædictum fu* nempe vt ipſe putat cap.4. *Audite verbum hoc vaccæ pingues, quæ eſtis in m riæ, &c. Ecce dies venient ſuper vos, & leuabunt in contis, & reliquias veſtr tibus.* Summam autem 65.annorum hac ratione colligit: de annis Oz dos ait 38.aut etiam 40.& complures, tum 16.regni Ioatham, cu fiunt 54.reliquos ex Achazi, & Ezechiæ temporibus decerpit.

Interpretatio Cornelij aptior 6. Hæc ſupputatio duriuſcula mihi videtur: aptior autem eſt q muni ſententia profert Cornelius, dum huius oraculi eum ſenſum e d. *Ego Iſaias repeto, & confirmo prophetiam Amos, quæ vulgo nota ac trita e ab eius vaticinio inchoando, poſt 65. annos vaſtabitur Samaria.* Deinde ſi Oziæ ſumantur 38.oportebit poſt mortem Oziæ alios 27.adſciſcere quod dici nequit. Nam à morte Oziæ, vſque ad occiſum Phacee, n rantur niſi 20.anni, 4.Reg.15.v.30. Cùm autem hæc denunciabat bat Phacee, & cum Raſin in Iudæam ſæuiebat. Adhæc de annis Ac 4.anni vt ſummum, (vel vt puto biennium) ſumi poſſunt: his adde exurgent 20.& vt habeatur ſumma 65.annorum, accipiendi erunt Oziæ: quibus à 52.detractis remanebit annus Oziæ ſeptimus, quo f acto Amos prophetauerit, quod eſt contra communem auctorum negant aut Amos aut Oſee, ante annum 17 Oziæ prophetaſſe.

Computus quorundã falſus. 7. Vatablus & Forerius ab anno 17.Ieroboam, vſque ad Sama hos 65.annos producunt, hoc modo. Manahem regnauit 10.annos Oſee 9.vniuersè 41.quibus adijciunt ex annis Ieroboam 24.vt col remaneat annus 17. Ieroboami, qui annos 41.regnauit. Sed & h tum alij merito faceſſere iubent. Nam vt in libros Regum notaui, Iſraelitide regnum adijt, anno 15. Amaſiæ: huic ſucceſſit Ozias, a 27.ex quo Ieroboam cum patre regnare cœperat: ſed circiter 16. boam poſt patris ſui obitum imperarat. Sic rex iſte cùm annos 41. tinctus eſt anno 27. Oziæ, vt clarè indicant tabulæ noſtræ ex num ante Chriſtum 786. quibus inſpectis, ſine mora, ſine labore cula remouentur, quæ horum temporum Chronographiæ à qu ciuntur.

Obiectio 1. 8. Obijcies 1, cum Saliano an. m. 3250. numer. 13. Amos no

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mus contra Iſraelem: ſed multo ante eum Ahias Silonites ſub Ieroboamo I. 3.
Reg. 14. v. 15. Dominus *euellet Iſrael de terra bona, quam dedit patribus eorum, & ven-
tilabit eos trans flumen*. Verum id non officit communi ſententiæ, quæ 65. annos *Reſp.*
non à prima omnium de caſu Iſraelis prophetia, ſed à magis celebri, *vulgo nota*
& trita, vt loquitur Cornelius.

9. Obijcies 2. Hebræi tradunt Oziam lepra aſperſum, anno 27. regni ſui, *Obiectio 2.*
quando terræ motus fuit, biennio poſt vaticinium Amos: hoc autem ſecundum
communem ſententiam admitti poſſe non videtur. Nam Ioathamus annos 25.
natus regnare cœpit, 2. Paralip. 27. v. 1. antea vero idem *rexerat domum regis &*
iudicabat populum terræ. Ibid. cap. 26. verſ. 21. quando ſcilicet Oziam lepra tene-
bat. Tolle 25. annos Ioathami regnum defuncto patre adeuntis, de 25. rema-
nebunt 27. anni regni Oziæ ante natum Ioathamum: quomodo ergo tunc
loco parentis leproſi Aulam ipſius regere, & populum iudicare po-
tuit?

10. Vt commoda reſponſio detur; aduertendum *primò*, quatuor ab He- *Quædam*
bræis tradi. 1. Amos Iſraelis ruinam prædixiſſe anno 25. Oziæ, 2. inde numerari *notanda.*
iſtos 65. annos, quorum hic meminit Iſaias, 3. terræ motum contigiſſe anno 27.
Oziæ, 4. tunc Oziam lepra infectum. *Secundò*. Amos reuerá propheraſſe, *ante*
duos annos terræ motus, Amos 1. v. 1.

11. His animaduerſis reſponderi poteſt 1. licet Hebræi in quarto puncto *Ad 2. ob-*
fortaſſe hallucinentur; id tamen non obſtare, quo minus de tribus alijs tradi- *iect. reſp. 1.*
tionibus fides eis adhibeatur, accedente eorum Chriſtianorum teſtimonio,
quos num. 3. recenſui: præſertim cum nulla idonea ratio ſeſe offerat, qua refu-
tentur. *Vtile* enim *per inutile vitiari non debet*. Hinc Salianus númer. 3. traditionem
de terræ motu recipit; de lepra falſam putat.

12. Reſponderi poteſt 2. Ioathamum duplex habuiſſe regnandi initium, 1. *2.*
parente lepram contrahente, & tunc fuiſſe 25. annorum. 2. Ozia mortuo, & hinc
annos 16. imperaſſe. Ozias enim 16. *annorum erat cum regnare cœpiſſet*. 4. Reg. 15.
v. 2. potuit ergo anno 27. regni ſui habere filium 25 annos natum. Sic Ioatham
viuo adhuc parente, 25. circiter annos, mortuo 16. principatum adminiſtraſſet;
in viuis 66. egiſſet.

13. Reſpondet Cornelius 3. aliquos fortè dicturos; Optimates pro Ozia & *3.*
Ioathamo puero adminiſtraſſe regnum, donec Ioathamus ad ætatem rebus
gerendis idoneam perueniret. Torniellus & Salianus terræ motum anno 25. *Opinio*
Oziæ inſcribunt: quod ſi ita eſt; Amos anno 23. de 10. tribubus trans flumen *quorundã.*
abducendis, prophetauerit. Mea verò opinione commoda ea prophetia
anno 25. Oziæ tribuitur, indeque æra iſtorum 65. annorum
deriuatur.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ISAIAE VII. v. 14.

Quando edita hæc prophetia.

Ecce Virgo concipiet & pariet filium , & vocabitur nomen eius Emmanuel.
hoc oraculum vno è quatuor primis annis Achaz fuſum eſt: anno
circiter 743. ante Chriſti Epocham, quo mihi exoritur annus 2. Achaz.
lius hoc vaticinium tribuit anno 4. Achaz ante Chriſtum 742. id eſt
garem Chriſti æram 744. tabula enim qua ille vtitur, biennio
uertit. Torniellus anno 2. Achaz. Olymp. 5. pariter 2. cui ſuffragatur
& hunc annum vocat ante Chriſtum 758. hoc eſt, ante æram eiuſdem
tauius annum 2. Achaz cum anno ante Chriſti Epocham 740. compo

ISAIAE XIV. v. 28.

Ad geſtum mortuo Achaz, ſub Ezechia.

1. IN *anno, quo mortuus eſt rex Achaz, factum eſt onus iſtud: ne læteris Phili-*
ſtæa. S. Hieronymus hanc prophetiam anno 1. Ezechiæ editam
Propheta inſinuat Palæſtinos Achazo mortuo lætatos, dum
Philiſtæa. Idem tradit Lyranus, & Cornelius in hunc locum. Qu
confirmare voluit Deus Hebræorum animos, *& excitare ad bon*
noui regis auſpicatiſſimo regno, inquit Sanctius.

Quoto anno ante Chr.

2. Hoc vaticinium, atque adeo annum primum Ezechiæ Corn
anno ante Chriſtum 742. hoc eſt, ante æram eiuſdem 744. Salian
tauius 727. enthroniſmum Ezechiæ notat: ego 728. aut 729.

Præclara ex S. Hieronymo.

3. S. Hieronymus in hunc locum ſic ſcribit: Quatuor reges
Prophetæ legimus eſſe præpoſitos Oziam, Ioatham Achaz & Eze
gulis ſibi ordine & ſobole ſuccedentes: quorum Oziam mortuum
» mus, referente Iſaia; *anno quo mortuus eſt rex Ozias, vidi Dominum ſeden-*
» *tem ſuper ſo-lium excelſum & eleuatum.* Ex quo intelligimus & viſionem ſedentis D
» ea quæ præcipiuntur Prophetæ, vſque ad eum locum vbi ſcriptum
» *bintibus, & ſicut quercus, quæ expandit ramos ſuos, ſemen ſanctum erit germen*
» nem 6. capitis) ſub Ioatham rege prophetata. Tertius ſucceſſit Achaz
» tham filij Oziæ regis Iuda, ſub quo aſcendit Raſin rex Syriæ, &
» Romeliæ rex Iſrael in Ieruſalem ad præliandum contra eam, &
» ſcriptura commemorat. Igitur ſub Achaz, vſque ad præſentem
» nunc exponere nitimur, omnia quæ in medio poſita ſunt,
» cognoſcimus: quo mortuo, quartus, id eſt, vltimus ſucceſſit
» chias, ſub quo omnis vſque ad finem texi-
» tur liber.

P. H. Phil
Chron
Vet: Test
A 1
17

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ISAIÆ XVI. v.14.

1. I*N tribus annis, quaſi anni mercenarij, auferetur gloria Moab.* Huius loci adeo incerta & obſcura eſt intelligentia, vt vix quicquam lucis à Chronologia poſſit accipere. Rabbi Salomon apud Lyranum, putat Moabitas vaſtatos, partim quod contra filios Iſrael in deſerto Balaam mercede conduxerint, partim quod Aſſyrio tres annos Samariam obſidenti auxiliares copias ſubmiſerint. At verò hoc poſterius incertum eſt: nec veriſimile videtur, Deum pœnas Ezechiæ temporibus à Moabitis exegiſſe, ob culpam ab eorum progenitoribus admiſſam.

Varia huius loci interpretationes.

1 Expoſitio

2. Secunda interpretatio eſſe poteſt, vt ſicut operarius labore finito mox ſtatutam mercedem accipere ſolet, ita poſt tres annos, ab exactis 10. tribubus, Moabitas ad exiguum numerum redegerint Aſſyrij. Hanc & alias duas explicationes breuiter affert S. Hieronymus, & ſubnectit: Poteſt & de Babylonica captiuitate prædici, quod poſt captam Ieruſalem & tranſitis annorum trium curriculis, Moab à Chaldæis vaſtanda ſit: ſiue quod in trium annorum ſpatio, nulla eis danda ſit requies. Similia habet Lyranus, quibus ſubſcribit Cornelius, Hugone, Prato, Leone Caſtrio, in hanc ſententiam laudatis, ita vt inter Ieroſolymorum excidium, & vaſtationem Moab triennium interceſſerit teſte Ioſepho: aut certè vt triennij ſpatio Nabuchodonoſor Moabitidem vexauerit. Hanc vltimam interpretationem maximè probat Sanctius hic num.34. addit Menochius, vel poſitum eſſe numerum definitum pro indefinito; q.d. non ita multo poſt. Torniellus ann. m.3451. num.6. ait nihil certi hac de re affirmari poſſe, cum fieri potuerit, vt prius ab Aſſyriorum, tum à Babyloniorum rege, Moabitæ ſubuerſi fuerint. Ex omnibus allatam S. Hieronymi expoſitionem de captiuitate Babylonica maximè probo.

2. Expoſit.

3. Expoſitio

4. Expoſit.

Concluſio.

ISAIÆ XX. v.1.

I*N anno, quo ingreſſus eſt Tharthan in Azotum, cum miſiſſet eum Sargon rex Aſſyriorum.*

QVÆSTIO IV.

Quando hæc contigerint.

1. SAnctio non valde veriſimile videtur, hunc Sargon fuiſſe Sennacherib, qui anno 14. Ezechiæ Iudæam inuaſit: quia ipſi non apparet, quando hic Azotum oppugnare potuerit. Poſt ſuum ex Ægypto reditum id feciſſe non videtur. Tum quia cæſis ab Angelo 185000. ex ſuis mox trepidus in patriam

Quidā putant ſub Salmanaſare.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN